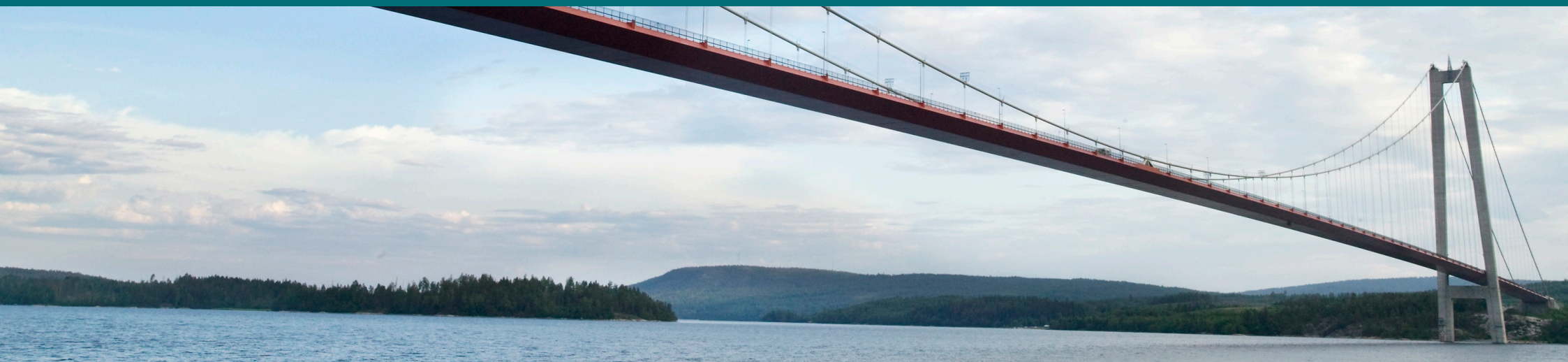

Skolforskningsinstitutet - undervisning på vetenskaplig grund

Lena Adamson, docent psykologi/myndighetschef

lena.adamson@skolfi.se

Idag

- ✓ Institutets uppdrag
- ✓ Samarbetsytor?
- ✓ Pågående uppdrag, utredningar m.m som berör institutet
 - ✓ Några tankar kring Skolkommissionens förslag
- ✓ Länkar

Uppdrag

”...bidra till att de *verksamma inom skolväsendet* ges goda förutsättningar att planera, genomföra och utvärdera undervisningen, med stöd av vetenskapligt underbyggda metoder och arbetssätt...

... myndigheten ska bidra till goda förutsättningar *för barns och elevers utveckling och lärande samt till förbättrade kunskapsresultat för elever.*”

Samtliga skolformer omfattas

- Förskola
- Förskoleklass
- Grundskola
- Grundsärskola
- Specialskola
- Sameskola
- Gymnasieskola
- Gymnasiesärskola
- Kommunal vuxenutbildning
- Särskild utbildning för vuxna
- I skolväsendet ingår också fritidshem som kompletterar utbildningen i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan och vissa särskilda utbildningsformer

Vad vi gör

Institutets uppdrag

- ✓ Forskningssammanställningar
- ✓ Finansiering av praktikhära skolforskning
 - ✓ utveckla vad praktikhära skolforskning är

Obs, båda uppdragen samma vikt i institutets instruktion

- ✓ Sprida forskningsresultat från båda huvuduppdragen ink förmedla goda exempel på modeller för praktikhära forskning och hur denna kan organiseras (KVA konferens)
- ✓ Identifiera kunskapsluckor

Organisation

- ✓ 15 personer
- ✓ Skolforskningsnämnd – Vetenskapligt råd – Beredningsgrupp

Samarbetspartners: SBU/Eviem, KSU, EPPI Centre/UCL, Cambell Collaboration
enskilda forskare

Vårt enda uppdrag:
Undervisningens vetenskapliga grund

Allt vi gör ska vara relevant för praktiken – ha sin
utgångspunkt i de verksammass behov

Behovsinventeringar

Dialog

Samverkan för påverkan!

Forskningsammansättningar

Vad är en systematisk översikt (SÖ)?

Forskningsöversikter, kunskapsöversikter, meta analyser, literature reviews, rapid reviews, systematic mappings... en SÖ är

”En sammanställning av den bästa tillgängliga internationella vetenskapliga kunskapen, inom ett väl avgränsat område/en specifik frågeställning, vid en viss given tidpunkt”

”Sammanställning” = analyser/synteser (aggregativa och/eller konfigurativa)

Sekundärforskning
Primärstudier som rådata

Arbetsgången

- ✓ Bedrivs alltid i en projektgrupp med interna och externa forskare
- ✓ Systematik och transparens= ledorden
- ✓ En SÖ ska vara ett stöd i utvecklingsarbetet, inte en normerande 'kokbok' – undervisning baserad på vetenskapliga belägg
- ✓ <http://www.skolfi.se/forskningssammanstallningar/nyckelbegrepp/>

Databaser

Databaser via Ebsco, ProQuest och Bibsam:

ERIC

Education Source

PsycInfo

British Education Index

Australian Education Index

Scopus

Education Journals

ASSIA

International bibliography of the social sciences (IBSS)

Linguistics and Language behaviour abstracts (LLBA)

PAIS (political science)

PILOTS

Criminal Justice

Political Science

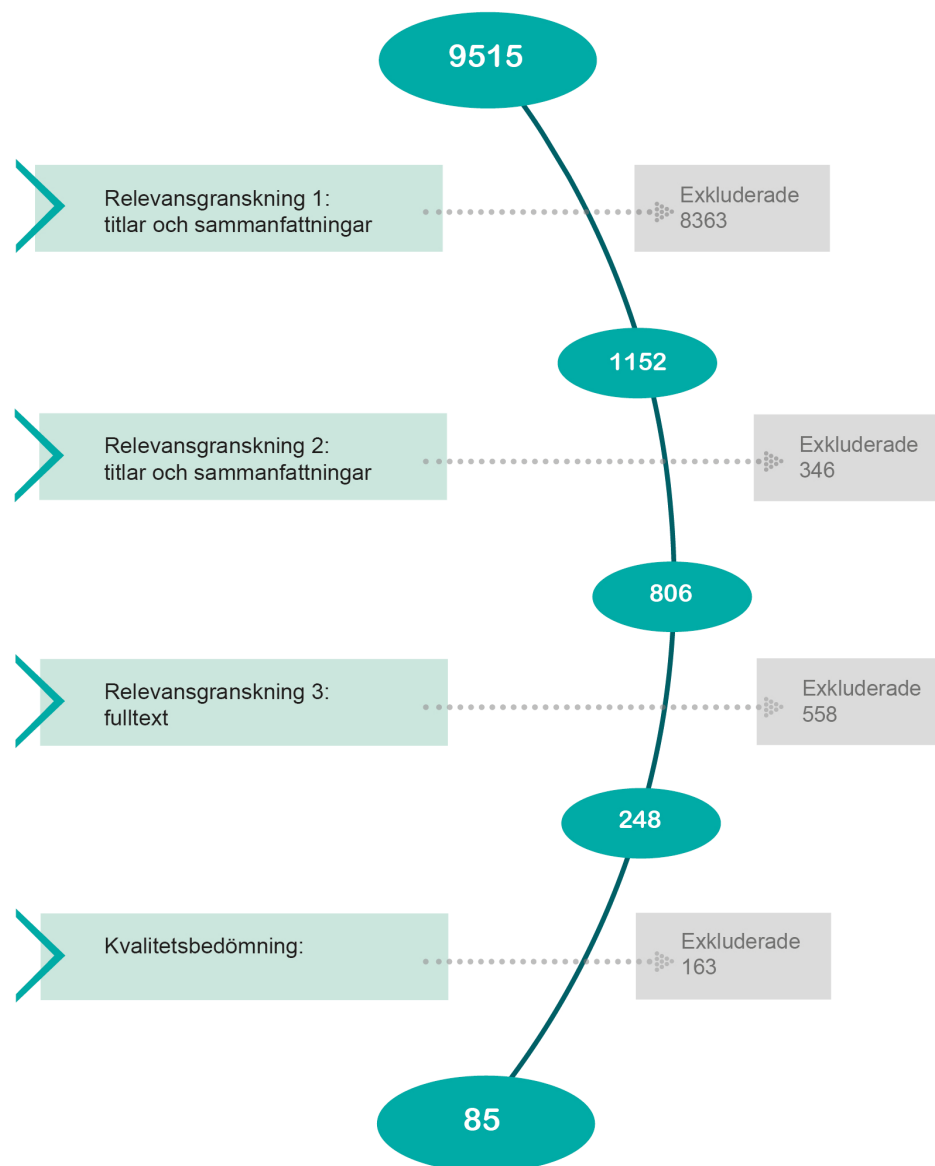
Politics collection

Social Science Journals

Exempel på söksträng

("read* strateg*") OR AB("read* strateg*") OR KW("read* strateg*") OR ((TI("comprehen* strateg*") OR AB("comprehen* strateg*") OR KW("comprehen* strateg*")) AND AB(text OR literacy)) OR ((TI(read OR reader* OR reading) OR AB(read OR reader* OR reading) OR KW(read OR reader* OR reading)) AND (TI(comprehen*) OR AB(comprehen*) OR KW(comprehen*))) AND (TI(strateg*) OR AB(strateg*) OR KW(strateg*))) OR (AB(read OR reader* OR reading) AND AB(inferenc* OR metacognit* OR "deep understand*" OR "self regulat*")) AND AB(instruct* OR improv* OR enhanc* OR develop* OR teach* OR tutor* OR learning OR processing)) OR ((TI("read* comprehen*") OR AB("read* comprehen*") OR KW("read* comprehen*")) AND AB(strateg* OR instruct* OR teach* OR tutor* OR improv* OR enhanc* OR develop* OR learning OR processing OR skill))

Litteratursökningar
9515 träffar

Behovsinventeringar

Projekt: "Behovsinventering, dokumentation och analys"

- ✓ Fokusgrupper – lärare och forskare

- ✓ En svårt uppgift att precisera behoven! Avsaknad av ett professionellt språk

- ✓ Formulär på webben för förslag på nya områden

<http://www.skolfi.se/nyheter/nytt-verktyg-for-dig-som-vill-foresla-amnen/>

- ✓ Databas – med tiden öppen för användning även av andra

De sex första översikterna

Klassrumsdialog i matematikundervisningen

Digitala resurser i matematikundervisningen

Formativ bedömning med fokus på feedback inom skrivutveckling

Språkutvecklande arbetssätt i NO-undervisning med fokus på andraspråkselever

Undervisning om lässtrategier som ett arbetssätt för att främja elevers läsförståelse

Förskolan – leken i fokus

Praktiknära skolforskning

Några belysande siffror*

Sveriges samlade kostnader 2015 för:

Hälso- och sjukvård	ca åtta procent av BNP
Utbildning	ca sju procent av BNP

VRs anslag 2015 för:

Forskning inom medicin och hälsa	ca 871 miljoner kronor
Utbildningsvetenskap	ca 157 miljoner kronor

Forskning finansierad via lärosätenas basanslag 2013

Medicin och hälsa	ca 10,5 miljarder kronor
Utbildningsvetenskap	Ingen vet!

Totala kostnader (SOU 2008:7) för medicinsk klinisk forskning	Ca 4,5 miljarder kr
+ ALF avtal 2014 klinisk forskning	1,7 miljarder kr
Skolforskningsinstitutet <i>praktiknära forskning</i>	18 miljoner kr

* Vissa brasklappar för den precisa korrektheten i siffrorna!

Skolforskningsinstitutets forskningsprofil – praktiknära skolforskning

- ✓ Utgångspunkten i verksamhetens behov ("med och för" inte "om")
- ✓ Problemställningar och forskningsfrågor formuleras tillsammans med de verksamma i förskola/skola
- ✓ Kännetecknas bland annat av att den leder till kunskap som de professionella behöver för att förbättra sina metoder och arbetssätt samt sin förmåga att göra professionella bedömningar i relation till utveckling och lärande
- ✓ Utvecklings-/förbättringsforskning jmf klinisk medicinsk forskning
- ✓ Vetenskaplig kvalitet och professionsrelevans i förening

Hur gör vi?

Beredningen sker i två steg

Vad bedöms i ansökningarna?

Steg 1: Obligatoriska relevanskriterier

1. Projektet bedrivs i **direkt anslutning till undervisningen** i förskolans/skolans miljö.
2. Projektets frågeställningar har **formulerats i dialog** med förskollärare, lärare eller annan verksam personal inom skolväsendet.
Detta kan innebära helt nya frågeställningar likväl som ett intresse av att tidigare forskningsbaserade arbetssätt/metoder prövas och beforskas i ett nytt sammanhang.

Utveckla symmetriska relationer!

3. **Avsiktsförklaringar eller avtal** finns upprättade med den/de förskolor/skolor som är involverad(e). Dessa ska vara undertecknade av förskolechef/rektorer.

Vad bedöms i ansökningarna?

Steg 2: Beredningsgruppens bedömningsområden

1. Forskningsprojektets vetenskapliga kvalitet
2. **Forskningsfrågornas**
 - a. relevans
 - b. användbarhet
3. Projektets genomförbarhet och sökandes kompetens
4. Planer för spridning, kunskapsdelning och en eventuell implementering av projektresultat
5. Genus och mångfaldsperspektiv
6. Etiska aspekter

Utlysning 2016 och 2017

2016

- ✓ 122 Ansökningar /1 ej godkänd medelsförvaltare/
- ✓ 14 Klarade inte steg 1– relevanskraven
- ✓ 107 Till beredningsgruppen
- ✓ 21 Prioriterades och gick till Vetenskapliga rådet
- ✓ 7 Projekt finansieras – beviljande grad < 7 %

2017

- ✓ 95 ansökningar

Den verksamma faktorn?

Projektet bedrivs i **direkt anslutning till undervisningen** i förskolans/skolans miljö.

Projektets frågeställningar har **formulerats i dialog** med förskollärare, lärare eller annan verksam personal inom skolväsendet.

Utveckla symmetriska relationer!

Dialogens konst*:

Informalitet – regler får växa fram

Öppenhet – man kan ha fel!

Samarbete – alla vinnare, alla berikade

Avsiktsförklaringar eller avtal finns upprättade med den/de förskolor/skolor som är involverad(e). Dessa ska vara undertecknade av förskolechef/rektor

Finansierade projekt

- ✓ Lärande i och av lek – Niklas Pramling GU
- ✓ Förmågan att föra och följa algebraiska resonemang – utmaningar för undervisningen i grundskolan och gymnasiet – Inger Eriksson SU
- ✓ Kan effektivare samspel i klassrummet förbättra språkutvecklingen? – Birgitta Sahlen LU
- ✓ Nytt lärande genom animerad kemi – Magnus Hulten LiU
- ✓ Digitala verktyg för att förstärka matematikundervisningen – Per Nilsson ORU
- ✓ Förskolan – en aktör för att skapa möjligheter och möten för nyanlända barn – Ann Harju MAH
- ✓ SO-undervisning på solidare vetenskaplig grund – att utveckla undervisning kring samhällsfrågor – Martin Stolare KaU

<http://www.skolfi.se/forskningsfinansiering/>

1 Samarbetsytor?

Låt oss värna om begreppet praktiknära forskning!

Interna satsningar på praktiknära forskning?

Konkurrensutsättning enligt Skolforskningsinstitutets modell och kriterier

Utlisningar i samarbete med institutet till självkostnadspris I Prisma?

2 Samarbetsytor?

Underlag för analyser av samverkansmodeller finns i anslutning till 200 sökningar – relevanskriterierna

Hur ser dessa samverkansmodeller ut?

Hur går dialogen till?

Vem tar initiativ till samverkan? Hur ser nätverken ut geografiskt?

Hur skriver man avtal?

Institutets forskningssammanställningar i lärarutbildningen

Mer?

Pågående uppdrag, utredningar etc

“Organisationsöversyn av de statliga myndigheterna inom skolväsendet”

UH enhetens satsning på “Försöksverksamhet med praktiknära skolforskning”

“Ökad samverkan kring praktiknära forskning för stärkt vetenskaplig grund i skolväsendet “

Skolkommissionens slutbetänkande

1 Skolkommisionen – några tankar

ommissionsförslag: Professionsutvecklingsprogram för lärare och skolledare

Fråga: Vad vinner man på att inte lägga in detta i högskolesystemet? Bör lärosätena, i samarbete med professionerna, stiga fram i denna fråga?

Finansiering, ackreditering, kvalitetsutvärdering, examensmål, h-poäng, examensbevis
Läraryrket som en professions- eller semiprofessionsutbildning?

- ✓ En professionsutbildning äger och utv sin egen kunskapsbas och gör det i mkt nära samverkan med professionen (blanda inte ihop 'huvudmän' och 'profession')
- ✓ Specialistutbildningar (inkl rektorsprog) på AN
- ✓ Permanenta forskarutbildningar för läraryrket med behörighetskrav lärare
- ✓ Forskarskolorna som varit framgångsrika på många sätt börjar få rekryteringsproblem – bl.a. beroende på finansieringskraven som ligger på huvudmänne/skolledare i kombination med hög risk att de som finansieras inte återvänder till sina skolor.

2 Skolkommisionen – några tankar

kommissionsförslag: Statlig regional närvaro för stöd och kontroll

Fråga: Vem är bäst skickad att representera staten i regionerna map forskning och utvecklingsprojekt, dvs utveckling av skolans vetenskapliga grund, och en professionalisering av lärare och skolledare?

- ✓ Om lärosäten och profession ska samarbeta om forskning för undervisningens utveckling görs detta troligen bäst utan andra statliga mellanled
- ✓ **Förslag: Fou tillägg (jmf forskningsanknytningstillägget)** till skolpengen (delvis istället för återbetalda statsbidrag?)
- ✓ **Förslag: Uppdrag till professionen och lärosätena i samarbete** att göra en översyn av HF:s examensmål för lärarexamina i anslutning till kommissionens förslag på standarder

Tänk på: verkligheten har problem – lärosätena har dicipliner... ☺

Länkar

<http://www.skolfi.se/>

<http://www.skolfi.se/nyheter/nytt-verktyg-for-dig-som-vill-foresla-amnen/>

<http://www.skolfi.se/forskningsfinansiering/>

<http://www.skolfi.se/for-sokande/>

<http://www.skolfi.se/forskningssammanstallningar/nyckelbegrepp/>

Lærerutdanning som profesjonsutdanning

[http://www.forskningsradet.no/prognett-kunnskapssenter/Vare_rapporter/1254009566446?
lang=no](http://www.forskningsradet.no/prognett-kunnskapssenter/Vare_rapporter/1254009566446?lang=no)

Serder, M. (2016). Tillbaka i skolan som kommunlektor. Lund: Kommunförbundet Skåne.

[kfsk.se/lorandeocharbetsliv/wp-content/uploads/sites/8/2016/09/Tillbaka-i-skolan-webb.pdf](http://www.kfsk.se/lorandeocharbetsliv/wp-content/uploads/sites/8/2016/09/Tillbaka-i-skolan-webb.pdf)

Tack för uppmärksamheten!

The 3rd tranche of research funding from the Ministry of Education (MOE), Singapore for the continuity of NIE's Education Research Funding Programme (ERFP)

- *Strategic RD&I (SRD&I)* – significant impact on classroom practices in the medium-to-long term of 5 to 10 years.
- *Priority Innovation and Intervention (PII)* – intended to have significant impact on school practices in the short-to-medium term of 3 to 5 years.
- *Scaling, Translation and Knowledge Management (STKM)* – expected time-to-pay-off for the STKM programme is between 1 and 3 years.
- *Blue-Sky RD&I (BSY)* – education research which may not be of immediate interest to NIE or MOE.

<http://www.nie.edu.sg/research/research-offices/office-of-education-research>

